MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10 — 6 EKİM 1947 — SAYI: 454

KANUNLAR :

KÖY ENSTİTÜSÜ MEZUNU ÖĞRETMENLERLE KÖY SAĞLIK MEMURLARININ GEÇİMLERİNİ DÜZENLEMEK ÜZERE 3803, 4274 VE 4459 SAYILI KANUNLARA EK KANUN

Kanun No. 5129 *Kabul tarihi: 4/9/1947*

Madde 1 — Köy Enstitüsünden mezun olan öğretmenler Millî Eğitim Bakanlığınca, sağlık memurları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca ayda (100) lira ücretle tâyin olunurlar. Başarı ile hizmet gördükleri usulüne göre saptanan öğretmen ve sağlık memurlarının ücretleri her üç yılın bitiminde (10) lira artırılır. Bu öğretmenlerle sağlık memurlarının istihkakları 3 ayda bir peşin olarak yılda dört defada ödenir. Öğretmenlerin aylık ücretleri ve vazife mahalline gitmek için zaruri yol masrafları Millî Eğitim Bakanlığı, sağlık memurlarının aylıkları ve zaruri yol masrafları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bütçesinden verilir.

Madde 2 — Köy okullarının bitişiğinde veya yakınında bir uygulama bahçesi bulunur. Bu bahçe mahallî şartlara, öğrenci ve öğretmen sayısına göre iki dekardan az on dekardan çok olamaz. Bu bahçede öğrenciler, öğretmenleriyle birlikte bölgenin tarım istihsal nevilerine göre tarım derslerini uygularlar. Bahçenin ürünleri öğretmenlerindir. Uygulama bahçesinin işletilmesi için gerekli fidan, tohum, tarım araçları ve hayvanlar okul demirbaşına kaydedilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığınca verilecek ödenekle sağlanır. Uygulama bahçesinde bölge özelliklerine göre kurulacak tesislerin nelerden ibaret olacağı il millî eğitim ve tarım müdürlüklerinin iştirak ettikleri komisyon tarafından kararlaştırılır.

Madde 3 — Uygulama bahçesinde kurulan tesisler idare âmirleri, bakanlık müfettişleri, millî eğitim ve tarım müdürleri, ilk öğretim müfettişleri, gezici başöğretmenler tarafından denetlenir. Kuraklık, yangın, sel, hayvan ve nebat hastalıkları yüzünden ve öğretmenin taksiri olmaksızın bu tesislerde vukua gelen zarar usulü dahilinde tesbit edildiği takdirde Millî Eğitim Bakanlığından verilecek ödenekle tazmin edilir. Bu tesislere zarar gelmesinde kusurlu görülen öğretmen hakkında kanun kovuşturması yapılır ve zarar kendisine ödetilir.

Madde 4 — Köy okullarına şimdiye kadar tahsis edilmiş olan Devlet ve köye ait nizasız ve ihtilâfsız toplaklarla aynı şartlar dâhilinde verilecek olan topraklar, köy ihtiyar meclisinin kararı illerde vali, ilcelerde kaymakamın onamı ile köy halkı tarafından imece ve sair suretlerle işletilir. Hâsıl olan gelir okul yapımı, okul araçları temini ve okul eksiklerinin giderilmesi başta olmak üzere köyün geri kalan mecburi işlerine harcanmak üzere köye irat kaydolunur.

Madde 5 — 4 üncü maddeye göre köy okullarına verilecek olan topraklar için illerde vali, ilcelerde kaymakamın yetkili kılacakları bir memurun başkanlığında bir komisyon kurulur. Bu komisyon merkez veya ilce millî eğitim memurlariyle tarım, maliye, tapu, özel idareler tarafından görevlendirilecek birer memurdan ve tahsis yapılacak köyün muhtarından ve köy ihtiyar meclisinin seçeceği bir kişiden teşekkül eder. Komisyon okula tahsisi icabeden Devlet malı toprakların cins, miktar ve yerini gösteren bir tutanak düzenliyerek valiliğe gönderir. Tutanak valilik yoliyle Maliye Bakanlığına gönderilir ve Maliye Bakanlığının onamiyle o yer parasız olarak köy okulu adına tahsis olunur.

Madde 6 — Uygulama bahçesi için lüzumlu toprağın tahsis yoliyle sağlanamıyacağı valilikçe anlaşıldığı takdirde bu toprağın bir kısmı veya tamamı satın alınır veya kamulaştırılır.

Uygulama bahçesinin satınalınmasına veya kamulaştırılmasına valilik karar verir: satınalma ve kamulaştırma işlerinde Köy Kanununun 44 üncü maddesi uygulanır. Satınalınacak veya kamulaştırılacak uygulama bahçesinin yerini ve miktarını tâyin ederken ihtiyar kuruluna gezici başöğretmen, varsa tarım öğretmeni ve bölge ilk öğretim müfettişi de katılır. Karar çoklukla verilir; ilcelerde kaymakamın, merkez ilcelerinde valiliğin onamiyle yürürlüğe girer. Arazisi kamulaştırılan kimsenin itiraz mercii merkez ilcelerinde, il, ilcelerde ilce idare kurullarıdır. İdare kurullarının bu husus hakkındaki kararlarına söz yoktur.

Satınalma ve kamulaştırma bedeli köy sandığından usulüne uygun olarak ödenmedikçe araziye el konamaz.

Madde 7 — Okula tahsis olunan Devlet toprakları Maliye ve Tarım Bakanlıklarının muvafakatı alınarak uygulama bahçesi sağlanmak üzere değiştirilebilir.

Madde 8 — Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerle sağlık memurları için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tüzelkişiliği olan ve mercii Millî Eğitim Bakanığı bulunan "Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Emeklilik Sandığı ve Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı" kurulmuştur.

A) Emeklilik Sandığının sermayesi ve gelirleri şunlardır:

1 — Millî Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları bütçelerine köy öğretmenleri ve köy sağlık memurları gideri olarak her yıl konacak ödenek toplamlarının binde biri,

2 — Aylıkları artırılan sandığa dâhil köy öğretmenlerinin ve sağlık memurlarının ücretlerinden kesilecek ilk aylık zamları.

3 — Sandık sermayesinin bütün gelirleriyle her çeşit gelirler.

Emeklilik Sandığının mevcudu ve alacakları Devlet mallarına mahsus hak ve rüçhanları haizdir. Bu paralar ve alelûmum aidat ile faiz ve temettüleri hiçbir harç ve resme tabi olmadığı gibi haciz ve temlik de edilemez.

Hizmet süresi 25 yılı dolduran sandığa dâhil köy öğretmenleri ve sağık memurları emekliliğe ayrılmayı istiyebilirler. Bu gibiler son aldıkarı ücretin yarısiyle tekaüt edilirler.

Malûllük ve sair sebeplerle normal hizmet süresinden az hizmet karşılığında tanınacak emeklilik hakları 3803 sayılı kanunun 20 nci maddesinde belirtilen tüzükle tesbit olunur.

Emeklilik ücretleri üç ayda bir peşin olarak ödenir. 25 yıldan fazla hizmetin her yılı için emeklilik ücretlerine % 1 zammedilir.

B) Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının sermayesi ve gelirleri şunlardır:

1 — Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine Köy Enstitüleri giderleri adiyle her yıl konulacak ödenek toplamının binde biri,

2 — Sandığa dâhil öğretmenlerle köy sağlık memurlarının aylıklarından kesilecek % 1 ler,

3 — Bağışlar,

4 — Sandık sermayesinin gelirleriyle sair çeşitli gelirler.

Bu sandığa eğitmenler, Köy Enstitüsünde vazife gören öğretmenler, usta öğreticiler ve memurlarla gezici öğretmen ve gezici başöğretmenler ve bölge ilk öğretim müfettişleri üye olabilirler.

Sandık 9 uncu madde dışında kalan yardımları yapar.

Her iki sandıktan yapılan ödemeler Sayıştay vizesine tabi değildir.

Madde 9 — Köy Enstitüsü mezunu öğretmen ve sağlık memurları 788 sayılı Memurin Kanununun 84 üncü maddesi ve 4598 sayılı kanunla Devlet memurlarına tanınmış olan bütün haklardan istifade ederler. Ancak bunlara her çocuk için 5 lira verilir.

Geçici Madde 1 — 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlar hükümlerine göre arazisi, enstitü mezunu öğretmenlerin ve sağlık memurlarının geçim toprağı olarak kamulaştırılmış bulunanlar 1948 yılı sonuna kadar illerde valiye, ilcelerde kaymakama başvurdukları ve 1949 yılı sonuna kadar bedelini tamamen ödedikleri takdirde kamulaştırma bedeli köy sandığına tamamen geri verilmek şartiyle bu topraklar eski sahiplerine geçebilir. Köy bütçesine irat kaydedilen bu paralar okul yapımına, okul eksiklerinin giderilmesine, okul uygulama bahçesi sağlanmasına harcanır.

Üzerine öğretmen ve sağlık memurları için ev yapılmış geçim topraklarından bina yeri dâhil 500 metre karelik kısmın bedeli tenkis edilerek geri verilmez.

Geçici Madde 2 — Geçici 1 inci madde gereğince tasfiye edilememiş veya Devlet ve köy tarafından okula tahsis olunmuş topraklar bu kanunun 4 üncü maddesi hükümlerine göre köy tüzelkişiliğine bırakılmıştır.

Geçici Madde 3 — Köy okularının ve sağlık memurlarının donatımı için Millî Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları bütçelerinden verilen ödeneklerle satın alınan tarım demirbaşları içinden Köy Enstitülerine lüzumlu olanlar Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ayrılır. Geri kalanları satılmak üzere malmüdürlüklerine devrolunur. Tohumluklar öğretmenlere bırakılır.

Bu tasfiye Millî Eğitim Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı arasında kararlaştırılacak esaslar dâhilinde 2490 sayılı kanuna göre 1948 yılı sonuna kadar bitirilir.

Öğretmen ve sağlık memurları satılmak üzere malmüdürlüklerine teslime mecbur oldukları hayvan ve diğer demirbaşları diledikleri takdirde demirbaş kaydındaki fiyatlariyle 1948 yılı içinde dört taksitte ödemek üzere kendileri satın alabilirler.

Geçici Madde 4 — Bu kanunun yayımı tarihinde kıdem süreleri üç yılı bulmuş enstitü mezunu köy öğretmenleriyle sağlık memurlarından başarıları usulüne göre onanmış olanlara 110 lira ücret verilir.

Geçici Madde 5 — Bu kanunun 1 inci ve geçici 4 üncü maddelerine göre öğretmenlerin artan ücret farklariyle 9 uncu maddeye göre öğretmenlere verilecek ödenekler ve çocuk zamları 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmındaki 546 ncı (3238, 3704, 3803, 4274, 4357, 4459 sayılı kanunlar gereğince ödenecek köy okullariyle enstitüleri ve köy eğitmenleri ücret ve giderleri) bölümünün 5 inci (Köy öğretmenleri gerekli yol paraları, donatım ve çalışma vasıtaları karşılıkları ve tazminat) ve 531 inci (4178, 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar) bölümünün 5 inci (Ayni yardım) maddelerinden ödenir.

Sağlık memurlarına verilecek ücret farklariyle diğer ödenekler Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının 1947 yılı bütçesinin 666 ncı (Okullar, kurumlar, yurtlar) bölümünün 6 ncı (Köy Enstitülerindeki sağlık memurları yetiştirme ve cihazlandırma giderleri) maddesine konmuş ödenekten verilir.

Madde 10 — 3803 sayılı kanunun 7, 11, 12, 13 ve 18 inci maddeleriyle 4274 sayılı kanunun 28 ve 66 ncı maddeleri ve 4459 sayılı kanunun 2 nci maddesinin 3 ve 4 üncü fıkraları ve 5117 sayılı kanun kaldırılmış ve 4274 sayılı kanunun 39 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının son cümlesi ve aynı kanunun 59 uncu maddesinden (28 ve 12) ibareleri çıkarılmıştır. 4274 sayılı kanunun 10 uncu maddesinin 1 numaralı bendinde yazılı (3803 sayılı kanunun 11 inci, 3238 sayılı kanunun 5 inci maddelerine) ibaresi kaldırılmış, yerine (3238 sayılı kanunun 5 inci maddesine) ibaresi konulmuştur. Yine aynı kanunun 64 üncü maddesinin 1 inci fıkrası başında bulunan (3803 sayılı kanunun 18 inci maddesinde yazılı) ibaresi kaldırılmış, yerine (Enstitü mezunu öğretmen ve sağlık memurları için kurulan) ibaresi konulmuştur. Aynı kanunun 65 inci maddesinin 1 inci fıkrası başında bulunan (3803 sayılı kanunun 18 inci maddesine göre kurulan köy öğretmenleri) ibaresi çıkarılmış, yerine (Köy Enstitüsü mezunu öğretmen ve sağlık memurları için kurulan) ibaresi konulmuştur.

Madde 11 — Enstitü mezunu öğretmen ve sağlık memurlarına 4178 ve 4599 sayılı kanunlara göre ödenen fevkalâde zam ve aynî yardım verilmez.

Madde 12 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 13 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 6/9/1947

No.	Başlığı	Düstur Tertip	Cilt	Sahife	Resmî Gazete sayı
	I — İlgili Kanunlar:				
3803	Köy Enstitüleri Kanunu 22/4/1940	3	21	692	4491
4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilât Kanunu 25/6/1 42	3	23	1573	5141
4459	Köy ebeleri ve köy sağlık memurları teşkilâtı yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun 16/7/1943	3	24	1499	5457
	II — Sözü geçen Kanunlar:				
442	Köy Kanunu 18/3/ 340	3	5	696	—
788	Memurin Kanunu 31/3/1926	3	7	667	336
2490	Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu 10/6/1934	3	15	1057	2723
3238	Köy Eğitmenleri Kanunu 24/6/1937	3	18	1316	3639
3704	Köy eğitmen kurslariyle köy öğretmen okullarının idaresine dair Kanun 4/7/1939	3	20	1700	4258
4178	Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam hakkında Kanun 30/ / 942	3	23	223	5020
4357	Hususî idarelerden maaş alan ilk okul öğretmenlerinin kadrolarına, terfi, taltif ve cezalandırılmalarına ve bu öğretmenler için teşkil edilecek sağlık ve içtimai yardım sandığı ile yapı sandığına ve öğretmenlerin alacaklarına dair Kanun 19/1/ 43	3	24	248	5308
4598	Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 36'6 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun 24/6/1944	3	25	1107	5739
4599	Fevkalâde hallerin devamı müddetince memur ve müstahdemlere yapılacak yardım hakkında Kanun 24/6/.944	3	25	1111	5739
4997	194. yılı Bütçe Kanunu 2/1/1947	—	—	—	6495
	III — Yürürlükten kaldırılan Kanun:				
5117	Köy Enstitüleri Kanununa ek Kanun 26/6/1947	—	—	—	6642

NOT:

Bu kanun 10/9/1947 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

GENELGELER:

İLK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 6/20.98

2008

18/IX/1947

Özet:
Köy okulları arazisi ve kamulaştırılan toprakların tasfiyesi h.

Valiliklere

5129 sayılı kanunun 10 uncu maddesiyle; 3803 sayılı kanunun 7, 11, 12, 13 ve 18 inci maddeleri, 4274 sayılı kanunun 28, 66 ncı maddeleri, 4459 sayılı kanunun ikinci maddesinin 3 üncü ve 4 üncü fıkraları ve 5117 sayılı kanun hükümleri kaldırılmıştır.

Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerin çalıştıkları köy okulları için ne şekilde arazi alınacağı ve şimdiye kadar öğretmen ve sağlık memurlarının geçimleri için sağlanan arazi hakkında yapılacak işlem aşağıda açıklanmıştır.

1 — Uygulama bahçesi (Kanunun 2, 3, 6 ve 7 nci maddeleri):

Bundan sonra köy okullarının bitişiğinde veya yakınında 2 dekardan az ve 10 dekardan çok olmamak üzere bir uygulama bahçesi ayrılacaktır. Bu uygulama bahçesinin ürünleri öğretmenlere ait olacaktır.

Uygulama bahçesi için lüzumlu toprak (en az iki en çok on dekar), Devlet malı veya köy orta malından sağlanamıyacağı valilikçe anlaşıldığı takdirde, bu arazi kısmen yahut tamamen satınalma veya kamulaştırma yolu ile alınacaktır. Uygulama bahçesinin gerek satın alma gerekse kamulaştırma yolu ile sağlanmasında köy kanununun 44 üncü maddesine göre işlem yapılacaktır. Ancak satınalma ve kamulaştırma bedeli köy sandığından usule uygun olarak ödenmedikçe araziye el konamıyacaktır.

Uygulama bahçesinin yeri tesbit edilirken daha önce kamulaştırılmış veya bundan sonra kamulaştırılmasına lüzum görülen arazi birden fazla vatandaşı ilgilendirebilir. Bu takdirde, şimdiye kadar türlü vesile ve sebeplerle yapılan aksaklıklara asla meydan verilmiyecek; vatandaşların haklı şikâyet ve sızlanmalarına mahal bırakılmadan gerekli tedbirler alınacak; bu işin adilâne kararla uygulanmasına çalışılacaktır.

2 — Köy okulu arazisi (Kanunun 4, 5, 7 nci maddeleri ve geçici 2 nci madde):

Köy okullarına şimdiye kadar tahsis edilmiş olan Devlet veya köye ait nizasız ve ihtilâfsız topraklarla aynı şartlar dahilinde verilecek olan topraklar "köy okulu arazisi" dir.

Bu arazinin dört şekilde sağlanmış olacağı düşünülmelidir: 1) Bu kanunun yayımından önce Devlet veya köye ait nizasız ve ihtilâfsız olarak öğretmenlerin ve sağlık memurlarının geçimleri için ayrılan arazi. 2) Bu kanunun yayımından önce Devlet veya köye ait nizasız ve ihtilâfsız olarak, uygulama bahçesi olmak üzere, ayrılan araziden kanunun ikinci maddesine göre saptanacak 2—10 dekardan fazlası. 3) evvelce geçim arazisi olarak satınalınan veya kamulaştırılan topraklardan, kanunun geçici ikinci maddesi gereğince tasfiye edilemiyen yerler. 4) Bundan sonra uygulama bahçesinden maada, Devlet ve köye ait nizasız ve ihtilâfsız olarak okula tahsis edilecek topraklar.

Kanunda köy okulu arazisinin imece vesair suretle işletileceği ve elde edilecek gelirin okul yapımı ve onarımı okul araçları temini ve okul eksiklerinin giderilmesi başta olmak üzere köyün geri kalan mecburî işlerine harcanmak üzere köye irat kaydolunacağı zikredilmektedir.

İmece, Millî geleneğimizden biri olan iyi bir usuldür. Bu şekildeki kollektif çalışmanın, köylülerin başta okul işleri olmak üzere köylerinin umranı için verimli olacağı ve bu toprakları severek ve istiyerek ekip biçecekleri hususu kanunun esaslı noktalarından biridir. Köy okulu arazisinin imece vesair suretle işletilmesi ve köyün kalkınmasına harcanacak gelirin sağlanması işinde ilgililerin çok hassas davranmaları gereklidir.

Köy sandığına irat kaydedilecek olan köy okulu arazisinin geliri harcanırken okul yapımı ve okulun diğer eksikleri, araçlarının temini ön plâna alınacaktır; ancak bu gelirden para arttığı takdirde köyün geri kalan mecburi işlerine harcanacağı daima gözönünde bulundurulmalıdır. Köy okulu arazisinin işletilmesi ve gelirinin harcanması hususunda köy ihtiyar kurulunca kararlar verilirken, bu kurulun tabiî üyesi sıfatiyle öğretmen, öğretmenlerin bulunmadığı yerlerde eğitmen kurulda bulunacaktır.

3 — Köy okulu yeri ile uygulama bahçesi topraklarının değiştirilmesi (7 nci madde:)

Okula tahsis olunan nizasız ve ihtilâfsız Devlet topraklarından uygulama bahçesi için yer alınması veya bu toprakların eşbastan alınan uygulama bahçesi yeri ile değiştirilmesi mümkündür. Ancak bu değiştirmede, Valilerin Maliye ve Tarım Bakanlıklarından muvafakat almaları şarttır.

(Kanunun 2, 3, 6, 7 nci maddelerinin uygulanmasına ve uygulama bahçesinin tesisi ile kurulacak komisyonların ödev ve yetkilerine, denetlemeye ait esaslar, ilgili Bakanlıklarla yapılacak temas neticesinde tesbit edilecek ve ayrıca bildirilecektir.)

4 — Daha önce kamulaştırılan arazinin tasfiyesi: (geçici madde: 1) 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlar hükümlerine göre şimdiye kadar Enstitü mezunu öğretmenlerin ve sağlık memurlarının geçimleri için kamulaştırılan arazi eski sahiplerine geri verilebilecektir. Evvelce uygulama bahçesi için kamulaştırma yolu ile sağlanan 10 dekardan fazla yerler de, keza eski sahiplerine iade edilebilir. Bunun için:

a) Arazisi kamulaştırılan vatandaşların illerde valiye, ilcelerde kaymakamlara bir dilekçe ile 1948 yılı sonuna kadar başvurmaları;

b) Evvelce kendilerine verilen kamulaştırma bedelini 1949 yılı sonuna kadar tamamen ödemeleri ve bu parayı köy sandığına tamamen geri vermeleri şarttır.

c) Ancak, evvelce kamulaştırılan arazi üzerinde öğretmen ve sağlık memurları için ev yapılmış ise, bina ile bina yeri dahil 500 metrekarelik kısım geri verilmiyecek; bu 500 metrekarelik yerin bedeli mal sahibinin (b) fıkrasına göre ödeyeceği paradan tenkis edilecektir.

Köy bütçesine irat kaydedilecek olan bu paralar, tamamen okul yapımına, okul eksiklerinin giderilmesine, kanunun 6 ncı maddesi gereğince sağlanacak uygulama bahçesinin satınalma ve kamulaştırma bedeline harcanacaktır.

Bu itibarla, kanunun dördüncü maddesine göre işletilen köy okulu arazisinden elde edilecek gelir ile, geri alınacak kamulaştırma bedellerinin köy sandığına irat kaydedilip edilmedikleri denetlenecek ve köy bütçeleri tasdik edilirken bu hususlar gözönünde bulundurulacaktır.

d) (Geçici madde 2:) Geçici birinci maddeye göre Köy Enstitüsü mezunu öğretmen ve sağlık memurlarının geçimleri için evvelce kamulaştırma yolu ile sağlanmış bulunan arazi; uygulama bahçesi olarak evvelce kamulaştırılan yerler bugünkü tesbite göre 2—10 dekardan fazla ise artankısmı; zamanında müracaat edilmemesi veya 1949 yılı sonuna kadar bedelinin geriye verilmemesi gibi sebeplerle eski sahiplerine verilmediği ve bu suretle tasfiye edilemediği takdirde bu topraklar kanunun 4 üncü maddesi gereğince işlenmek üzere köy tüzelkişiliğine bırakılacaktır. Keza, Devlet ve köy tarafından nizasız ve ihtilâfsız olarak okula tahsis edilen arazi için de aynı işlem yapılacaktır.

5 — Görülüyorki: 5129 sayılı kanunla, bundan sonra Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerle sağlık memurları için geçim arazisi sağlanması usulü kaldırılmıştır; buna ait kamulaştırma usulleri yasak edildiği gibi evvelce kamulaştırılan geçim toprakları da eski sahiplerine geri ve ilebilmek suretiyle

tasfiye edilecektir.

5129 sayılı kanun hükümlerinin vakit geçirilmeden uygulanması için:

a) Bu kanunun bütün maddeleri ilgililere derhal bildirilecektir.

b) Bilhassa kanunun geçici 1 ve 2 nci maddeleri halka ve köylü vatandaşlara duyurulacak; bunun için mahallî gazetelerle köylerin muhtarlık, cami gibi uğrak yerlerine matbu beyannamele le ilân edilecektir.

c) Kanunun geçici 1 inci maddesi gereğince, evvelce arazisi kamulaştırlan vatandaşlardan bu yerlerini geri almak istiyenlere, en geç 1948 yılı sonuna kadar vali ve kaymakamlara müracaat etmeleri gerektiğinin tebliğ edilmesi lâzımdır. Şimdiden bu işlemden haberdar olamaması dolayısiyle hiçbir vatandaşın mağduriyetine mahal verilmemesi sağlanmalıdır.

Bu genelgenin alındığının, ilgililere ve köylü vatandaşlara duyurulduğunun bildirilmesini saygılarımla rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı

B. Kadırgan

İLK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Şb. 5 Sayı: 6/20811

2009

18/IX/1947

ÖZETİ: Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlerin ve sağlık memurlarının tarım demirbaşlarının tasfiyesi h.

Valiliklere

5129 sayılı kanunun geçici üçüncü maddesine göre, Köy Enstitüsü mezunu öğretmen ve sağlık memurlarının donatımı için 1946 yılı sonuna kadar Millî Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları bütçelerinden verilen ödeneklerle satınalınan tarım demirbaşlarının tasfiye edilmesi gerekmektedir.

Bunun için yapılacak işlem aşağıdaki maddelerde açıklanmıştır:

1 — Bu tasfiye işine girişilirken ilk önce her türlü canlı ve cansız demirbaşlar incelenecektir. Esasen bu hususta daha evvel Millî Eğitim Müdürlüklerine 23/V/1947 tarih ve 6/12159 sayılı genelge ile bir emir verilmiştir. İcabettiği takdirde, demirbaşları satınalmış olan Köy Enstitüsü Müdürlükleriyle muhabere edilecek; yazışmanın uzamaması için de, öğretmen ve sağlık memurlarının künyeleri, okul veya diploma numaraları bildirilmek suretiyle her birine çıktıkları yıl verilen hayvan ve eşyanın listesi istenecektir. Köy Enstitüsü Müdürlüklerine bu maksatla 10/IX/1947 tarih ve 6/19858 sayılı yazı ile gerekli tebligat yapılmıştır.

2 — Demirbaşların bugünkü durumlarını incelemek ve tesbit etmek üzere; Bölge İlk Öğretim müfettişi, denetmen veya Millî Eğitim memurlarından birinin başkanlığında gezici başöğretmen, ilgili köy okulu başöğretmeni veya öğretmeninden, sağlık memurlarından ve köy muhtarından müteşekkil bir komisyon kurulacaktır.

Demirbaşların incelenmesi ve tesbiti işi 15 kasım 1947 tarihine kadar bitirilmiş olacaktır. Tâyin edilen müddet içinde işin başarılabilmesi için her ilcede bu komisyonlar taaddüt ettirilecektir.

3 — Kanunun geçici üçüncü maddesine göre; yalnız tarım demirbaşları tasfiye edileceğinden, işlikler için satınalınan aletler ile, kitaplar, mandolin, dikiş ve çorap makinası tezgâh gibi diğer vasıtalar okulun demirbaşında, sağlık memurlarının kendi mesleklerine ait eşyası sağlık memurunun demirbaşında kalacaktır.

Tohumluklar öğretmenlere bırakılacaktır.

4 — Genelgenin 3 üncü maddesinde yazılı şeyler çıkarıldıktan sonra geriye kalan (pulluk, saban, tırmık, orak, mibzer, yaba, tırpan, döğen, kalbur, harman makinası, selektör, süt makinası, yayık, kovan, motör, kayık, ağ, araba, eğer, koşum, at, öküz, inek, manda, koyun, keçi, katır, merkep, kümes hayvanı) ve saire gibi tarım istihsal araçları ve çift ve irat hayvanları saptanacaktır. Bunlardan lüzumlu olanlar, Köy Enstitülerine parasız olarak verilecek; geriye kalanlar satılmak üzere malmüdürlüklerine devir olunacaktır. Hangilerinin Köy Enstitülerine devir edileceği, hangilerinin satılığa çıkarılacağı Bakanlığımızca ayrılacaktır.

5 — Tarım demibaşlarının tasfiyesi ve satışı 2490 sayılı kanuna göre 1948 yılı sonuna kadar bitirilecektir. (Bu satışın esasları Maliye Bakanlığı ile yapılacak temas sonucunda kararlaştırılacak ve ayrıca bildirilecektir.)

6 — Demirbaşların tesbiti için köylerde kurulacak komisyonların görevleri şunlardır:

a) Okula ve sağlık memurlarına bırakılacak demirbaşları gözden geçirmek.

Bunlardan noksan bulunanlar görüldüğü takdirde, öğretmen ve sağlk memurunun sun'u taksiri olmadığı kanaatı hasıl olanlar için bir zabıt tutulacak; ihmal ve ilgisizlik yüzünden yok olan eşya için de müsebbiplerine tazmin ettirilmek üzere, ayrı bir tutanak düzenlenecektir.

b) Geriye kalan ve genelgenin 4 üncü maddesinde açıklanan tarım istihsal araçları ile çift ve irat hayvanlarını saptamak (Tutanak örneği 1:) Bunlar, devir için yakında yapılacak tebligata kadar, öğretmen ve sağlık memurlarının sorumluluğu altında muhafaza edilecektir.

Tesbit neticesinde bu tarım demirbaşlarından noksan bulunduğu takdirde, bu hususta şimdiye kadar ayniyat talimatnamesinin 8, 10 uncu maddelerine göre yapılması gerekli işleme bakılacaktır. Yok olanlara henüz böyle bir muamele yapılmamışsa, öğretmen ve sağlık memurunun sun'u taksiri olmadığı kanaatı hasıl olanlar için bir zabıt tutulacaktır. (Tutanak örneği 2:)

Öğretmen ve sağlık memurunun ihmal ve ilgisizliği yüzünden kırılan, kaybolan eşya ile ölen hayvanlar için ayrı bir tutanak yapılacaktır. (Tutanak örneği 3: bunlar hakkında yapılacak işlem Bakanlığımızdan bilâhare bildirilecektir.)

c) Köy okulunda birden fazla öğretmen varsa, her öğretmenin tarım demirbaşları için ayrı birer tutanak yapılacaktır.

d) Öğretmen veya sağlık memuru askerlik, hastalık, izinli olmak, mes'ekten ayrılmak gibi sebeplerle köyden veya görevinden ayrılmış ise bunlara ait demirbaşların da durumu incelenecek; ihtiyar kurulundan bir kişi daha alınmak suretiyle komisyonca aynı işlem yapılacaktır. Bu gibilerin tarım demirbaşları muvakkaten muhtarlığa teslim edilecek ve tutanaklara gerekli meşruhat verilecektir.

e) Komisyonlarca bütün tutanaklar dörder nüsha olarak düzenlenecek ve bunlardan bi i köy okulunda, öğretmen veya sağlık memurunda kalacak, üçü Millî Eğitim Müdürlüğüne verilecektir.

7 — Millî Eğitim Müdürlüklerinde, komisyonlardan alınacak tutanaklar ilceler üzerine ve cinslerine göre sıralanacaktır.

Köylerde mevcut görülen demirbaşlarla, eski ve yeni imha mazbatalarında kayıtlı ve tazmini gereken yok olan şeylerin toplamının; öğretmen ve sağlık memurlarına şimdiye kadar verilen demirbaşların toplamına eşit olması lâzımdır. Bu bakımdan Köy Enstitülerinden gönderilen listeler, ilinizin buna ait listeleri ve kayıtlariyle kontrol edilecektir.

Genelgede 6 ncı maddenin (a) fıkrasında bildirilen ve okula bırakılacak eşyaya ait komisyonların tutanakları bir tarafa ayrılacaktır. Bunlar hakkında ayniyat talimatnamesi gereğince, Köy okulları demirbaşlarının işlenmesi, denetlenmesi, imha mazbatası ile kayıttan düşme ve tazmin gibi işlerin kovuşturulması Millî Eğitim Müdürlerinin esasen sürekli vazifeleri icabındandır.

8 — Millî Eğitim Müdürleri, genelgede 6 ncı maddenin (b) fıkrasına göre düzen-

lenen tutanakları üç grupta toplıyacaklardır: A — Mevcut tarım demirbaşları (örnek 1:) B — İmha mazbatasiyle kayıttan düşülecek tarım demirbaşları (örnek 2:), C — tazmin ettirilmesi gerekli tarım demirbaşları (örnek 3:).

(B) Grupundaki demirbaşların kıymeti 25 liraya kadar ise, imha mazbataları sade mahallî amiri ita valilerin muvafakatı ile, bunlar 25 liradan yukarı kıymette iseler Bakanlıkça tasdik edildiğinde demirbaş kayıtlarından düşülecektir.

Sağlık memurlarına ait (B, C) grupuna dahil imha mazbataları ve tazmin tutanaklarının iki takımı Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne verilecektir.

Bunlar çıktıktan sonra geriye kalan ve öğretmen ve sağlık memurlarının A grupu tarım demirbaş tutanakları, öğretmenlere ait 25 liradan yukarı kıymette olan B grupu tarım demirbaş tutanakları ile yine öğretmenlere ait C grupu tazmini gerekli tarım demirbaşları tutanakları iki takım halinde en geç 1947 aralık ayına kadar Bakanlığımıza gönderilecektir.

9 — Köy Enstitüsü mezunu öğretmen ve sağlık memurları, Genelgenin 4 üncü maddesinde açıklandığı gibi, satılmak üzere Malmüdürlüklerine teslime mecbur oldukları hayvan ve diğer tarım demirbaşlarını diledikleri takdirde demirbaş kaydındaki fiyatlariyle kendileri satınalabileceklerdir. Bunun için:

a) Öğretmen ve sağlık memurları, satılmak üzere Malmüdürlüklerine teslim edilecek eşyadan hangilerini satınalmak istiyorlarsa bulundukları yere göre, vali veya kaymakamlara bir dilekçe ile başvuracaklardır.

b) Ancak öğretmen ve sağlık memurlarının bu hayvan ve tarım demirbaşlarına tesahüp edebilmeleri için, bedellerini 1948 yılı içinde 4 taksitte ödemeleri şarttır.

10 — Bu genelgenin alındığının ve hükümlerinin ilgililere, Köy Enstitü mezunu öğretmen ve sağlık memurlarına duyrulduğunun, gerekli işleme başlandığının bildirilmesini saygılarımla rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

B. Kadırgan

NOT:

1) A, B, C tutanakları Bakanlıkça bastırılmaktadır; ilinizin ihtiyacına gö e yetecek kadarı yakında Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilecektir.

2) Millî Eğitim Müdürleri, genelgenin üçüncü maddesinde yazılı ve 6 ıncı maddenin (a) fıkrasında açıklanan tutanakları, nümunesine uygun olarak önceden hazırlıyacaklar ve komisyon başkanlarına gönderecekler. Bu hususta Bakanlıkça gönderilecek tutanaklardan arttığı takdirde, bunlar üzerinde gerekli değişiklik yapılarak kullanılabilir.

T. C.
BAŞBAKANLIK
İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Milli Eğitim Şub si
G. n l sayı: 3034
Öz l sayı: 328

1/VIII/1947

Okuma Çağındaki çocukların önümüzdeki öğrenim yılı başında yapılacak özel yazımları h.

Valiliklere

1947—1948 Öğrenim yılına yaklaşmaktayız. Okulu bulunan köylerde (4274) sayılı kanunun (13) üncü maddesi ve şehirlerde ise (4541) sayılı kanunun (3) üncü maddesinin (11) inci fıkrası hükümleri dairesinde okullar açılmadan (15) gün evvel okuma çağındaki çocukların yapılacak özel yazımları günlerine daha ziyade yaklaşmış bulunmaktayız.

Geçen sene bazı millî eğitim dairelerince özel emirler ve direktifler beklenerek bu kanuni mükellefiyetin yerine getirilmediği ve bazılarının da ya eğitim mevzuatına veya İstatistik tekniğine uygun olarak yapılmaması yüzünden, bir taraftan okutmak mecburiyetinde olduğumuz çocuk sayılarının doğru olarak bilinememesine, diğer taraftan da Devletçe alınması gereken tedbirler hakkında isabetli kararlar verilememesine sebep olmuştu.

Genel Nüfus sayımları arasından çıkarılan 7—16 yaşlarındaki çocuk sayısı ile, yazım veya sayım yıllarında yapılan çocuk sayısı arasında bazan o derece noksanlık görülmektedirdi ki; ait olduğu ilde okuma çağındaki çocuklardan ancak % 30 unun okutulduğunu o İl aleyhine olarak isabetsiz bir hüküm almaya meydan vermektedir.

Bazı İllerde ise aksine olarak o İl'de okula devam eden çocukların sayıları, okuma çağındaki çocuklardan daha fazla olduğu görülmektedir.

Bu gibi tenakuslar mensup oldukları İllere münhasır kalmakla beraber, yurt namına alınan genel toplamlara da müessir olmaktadır. Ezcümle, kısa birer aralık ile yapılan genel nüfus ve çocuk yazımlarının sonuçlarında çocuk sayımının verdiği rakamlar, yuvarlak bir hesapla (350.000) gibi büyük bir noksanlık göstermiştir. Halbuki, nüfus ve istatistik bilimlerinin ölçülerine ve daha evvelki yıllarda yapılan çocuk sayımında elde edilen sabit rakamlara göre böyle noksanlık değil, bundan daha fazla bir artış göstermesi lâzım gelmektedir. Şu halde, çocuk yazımı veya sayımı işlerine ilgililerin gereken ehemmiyeti vermedikleri anlaşılmaktadır.

Devlet, İlk öğretim dâvası üzerinde almakta olduğu kararları ve hazırladığı plânları, okutmak mükellefiyetinde bulunduğu bu çocuk sayısına göre ayarlamak zorundadır. Nitekim Millî Eğitim Bakanlığından en son olarak makamınıza yapılan 3/7/1947 tarihli ve 6/15478 sayılı genelgesi ile on yıllık ilk öğretim çalışma plânları hakkında toplamakta olduğu malûmatı, okuma çağındaki çocukların sayısına ve bu hususta yapılan çocuk yazımına istinat ettirmektedir. O halde evvelâ okutulması icap eden çocuk sayısını her iskân merkezine göre bilmek ve ondan sonra da okutulacak binaları ve okutacak öğretmenleri bu sayılara göre plânlaştırmak icap edeceği meydandadır. Halbuki çocuk sayımları ve yazımlarının vermekte olduğu neticeler, yukarda arzedildiği vechüzere sağlam temellere dayanmamaktadır. Bu vaziyet karşısında Devletçe alınacak genel veya mahallî tedbirlerin ve plânların da ne dereceye kadar doğru ve isabetli olabileceğini yüksek takdirlerinize arzederken, bu aksaklılara sebebiyet veren başlıca noktaları da aşağıda madde halinde gözönüne koymak isterim:

I — Bazı illerde başta millî eğitim daireleri olmak üzere idare makanizması çocuk yazımı veya sayımını istatistik teşkilâtına mahsus bir konu telâkki ederek üzerinde önemle durmadıkları ve gereken işlemleri yapmadıkları yukarda kısaca belirtilen aksaklıklardan anlaşıldığı gibi, idaremize gelen senebaşı veya sene sonu okul fişlerine, okuma çağındaki çocuk sayısını gösteren göze batıcı anormal rakamların dercedilmesiyle de sabit olmaktadır. Meselâ: Bir köy okulunun fişinde okuma çağındaki çocuk sayısı (35) olarak gösterildiği halde, ayni köyde okula devam eden öğrenci sayısı (80—120) ye kadar tehalüf ettiği görülmektedir.

Yine bunun aksine olarak bir köyde okuma çağında (100—150) çocuk gösterildiği ve bu köy okulunun (3—5) sınıflı gibi bir teşkilâtı ve (2—3) öğretmeni veya eğitmeni olduğu halde okulun senebaşında veya ders kesimindeki öğrenci sayısı (40—80) arasında görünmektedir. (2—3) öğretmenle, okuma çağında görünen çocukları bu okulda okutmak kabilken, bu vaziyet, kanuni devam mecburiyetinin tatbik edilmediğini ve bu da millî eğitim mensupları ve üstünlerinin ellerinde okutmaya mecbur olduğumuz çocuk sayılarını bildiren doğru ve sağlam vasıtalardan mahrum kaldıklarını ifade eder.

2 — Geçen senelerde bazı millî eğitim

müdürlükleri, mahalle ve köy muhtarlarının ve bilhassa şehir muhtarlarının bu mevzu üzerinde alakasızlıklarını ve bucak ve ilce idare üstünlerinden de ciddî bir muzaharet görmediklerini şikâyet etmişlerdi.

3 — Arzettiğim tenakusa sebebiyet veren noktalardan birisi de okuma çağındaki çocuğun yaş, okuma, sakatlık, tabiiyet gibi birçok vasıflarını lâyıkiyle tanıyamadan tesbit veya sarfınazar edilmesi teşkil etmektedir. Meselâ: bunlar arasında hangi doğumlu çocuklar okuma çağına girmişler veya bitirmişler meselesi bu günkü çeşitli eğitim mevzuatı karşısında üzerinde durulacak başlı başına bir konudur.

Yazımın bünyesine esaslı bir şekilde müessir olan bu âmillerden sonra yapılacak işlemleri de aşağıya sıralayorum:

a — Her yıl yapılacak çocuk yazımı işlerini, özel kanunları tâyin etmiş bulunmaktadır. Bunların istilzâm ettiği giderlerle ve sair hususlariyle istatistik teşkilâtının bir ilgisi yoktur. Adı geçen kanunların ve izahnamesinin tarifatı dairesinde bu işleri kanunun tâyin ettiği organları vasıtasiyle mahalleri yapacaklardır. İstatistik teşkilâtının buradaki işi, yurdun her köşesinde yapılacak bu yazımın muayyen çerçeve içinde yeknesak olarak yapılmasını teknik veya pratik usullere bağlamak ve yalnız sonuçlarını öğrenci fişlerine koydurmaktan ibarettir.

Şu halde Millî Eğitim daireleri başkaca bir talimat beklemeden her öğrenim yılı başında bu işi kendi ödenekleri ve kanuni organları ile yapacak ve bitireceklerdir.

b — Şehir ve köy okulları, kanunların sarih hükümleri dahilinde her yıl okullar açılmadan (15) gün evvel bu yazımı yapmış bulunacaklardı. Okulu geç ve sonradan açılan köylerde ise, öğretmen veya eğitmen, Öğrenci kaydına başlamadan ve her şeyden evvel evvelâ köy çocuklarının usulü dairesinde yazımını yapacak ve ondan sonra öğrenci kaydına veya derslere başlamak esası bir prensip olarak tatbik edilecektir.

c — Yazım günü mahalle ve köy muhtarları veya üyeleri, kendilerine kanunların tahmil ettiği bu iş başına sevk ve memur edilecek ve bütün idare üstünleri de bu önemli dâva üzerinde titizlikle durdurulacaktır. Şehirlerde yazım işlerinin süratle bitirilmesi için öğretmenlerden lüzumu kadarı mahalle muhtarlarının yanına verilmek suretiyle mesele esaslı bir şekilde organize edilecektir. Yazıma alınacak çocukların çeşitli vasıfları, şekilleri ve mahiyeti hakkında Millî Eğitim Bakanlığınca idaremizce tavsiye edilen (İlk okulların İstatistik Kılavuzu) nun (VI) ncı bölümünde eğitim ve teknik bakımlarından bu mevzuun esaslı tahlilleri ve izahı vardır. (187) inci sayfasında da bütün yazım bilgilerini teknik usullerine göre gösteren bir örnek mevcuttur.

Bu Kılavuzlar ilk partide şehir ilkokulları ile, gezici köy bölge okullarına verilmiş bulunduğundan şehirlerde millî eğitim memurları ve bağımsız eğitmenli köy okulları için de bu seneye mahsus olmak üzere gezici başöğretmenler, kılavuzun bu kısmına ait bütün konuları en ince noktalarına kadar okuyacaklar ve gerekli talimatı anlatmak ve kontrol etmek suretleriyle işin sürat ve doğruluğunu temine çalışacaklardır. Millî eğitim müdürlükleri de bu yazımızda kılavuzdan mahrum kalan öğretmenli köy okullarına kılavuzdaki eğitim ve teknik konuları gözönüne alarak yapılacak işleri kesin ve açık bir şekilde tamim etmek suretiyle bu işin birliğini ve doğruluğunu sağlayacaklardır. Bu suretle, Sayın Cumhur Bazkanımızın Genel Nüfus sayımı münasebetiyle işaret buyurdukları gibi, çocuk yazımı ve sayımlarında da (ne bir eksik ne de bir fazla olmaması) prensibine ehemmiyetle dikkat edilecektir. Çünkü: İlk Öğretimin bu geniş dâvasını, amacına kavuşturacak hakikî yol, okutulacak çocuk sayılarını peşinen bilmek ve ondan sonrada okutmak çarelerini araştırmaktır.

Önümüzdeki öğrenim yılı başından itibaren resmî, özel ve şehir, köy ve eğitmenli öğretmenli bütün ilk okullarımızın istatistikleri de merkeziyet sistemine tabi tutulacaktır. Yani: Her ilk okulun dolduracağı fişler topluca merkeze celbedilerek ayırma makinelerinden geçirilmek suretiyle icabları yapılacaktır. Bu fişlerin örnekleri, adı geçen kılavuzun (VIII) inci bölümünde gösterilmiş ve bunların eğitim ve teknik metodları da ilgili bahislerinde her bakımdan tahlil ve izah olunmuştur. Bu örneklere ve açıklamaya göre bastırılacak fişler öğrenim yılı başına kadar gönderilecek ve bunlar üzerinde gereken tebligatı ayrıca yapacaktır. Bu fişlerin çocuk yazımı ile olan münasebetlerini ve yapılacak işlemlerini de aşağıya sıralayorum.

a — (187) inci sayfadaki örneğe göre köylerde yapılacak yazım listelerinin asılları, okul öğretmeninde kalacak ve mevzuatı bakımından gereğini kendisi yapacaktır.

Bu listelerdeki sütunların toplamları öğretmenler tarafından çıkarılacak ve (192) nci sayfadaki örneğine göre elden bir özet tablo yaparak millî eğitim memurluğuna gönderilecektir. O da aslını kendi dosyasında alıkoyarak tasdikli bir kopyasını millî eğitim müdürlüğüne yollıyacaktır.

Eğitmenli ve öğretmenli köy okulları, adı geçen senebaşı fişlerini doldururken bu fişlerdeki sorunun karşısına o köydeki okuma çağında bulunan çocuk sayısını koyacak ve bu fişler millî eğitim memur ve müdürlüklerinden geçerken daha evvel alınmış bulunan özel tablodaki rakamlarla karşılaştırmak suretiyle kontrol ve mutabakatına bilhassa dikkat edilecektir.

b — Şehirlerde ise her mahalle muhtarlığına mürettep bir okul mevcut olmadığından resmî ve özel şehir ilk okullarının fişlerine o mahallede bulunan çocuk sayısını yazdırmağa imkân olmadığı gibi, isimli yazım listelerini de ayırt ederek okullara vermek mümkün olmayacaktır. Bunun için şehir ilk okullarına ait yazım listelerinin bir elden idare edilmesi ve icaplarının şehir okullariyle yapılacak temaslarla takip olunması için bunlar millî eğitim memurluklarında toplanacaktır. Bu sebepledirki sene başı istatistik fişinin örneğinde görüldüğü veçhüzere şehir ilk okulları için bu konuya ait bir soru açılmamıştır. Onun için her ilçenin millî eğitim memuru, toplamış olduğu şehir yazımına ait isimli listelerin genel toplamlarını elde ettikten sonra o ilce adına (192) nci sayfadaki örneğe tamamen uygun bir şekilde elle özet bir tablosunu yapacak ve bunu şehir ilk okullarına ait senebaşı fişlerinden birisine bağlayarak merciine sevkedecektir.

Gerek köy ve gerek şehirdeki her sene yapılacak çocuk yazımları için idaremize ayrıca cetvel ve saire gönderilmiyecektir. (Beş senede bir defa genel olarak yapılan çocuk sayımına ait işlemler bundan müstesnadır.)

c — Bu yazımın sonuçlarına ait senebaşı fişlerine geçirilen rakamlar ve millî eğitim dairelerince muhafaza edilen ve asıllarına eşit olan özet tablolardaki rakamlar, ertesi yıl başında yapılacak yazım sonuçları alınıncaya kadar sabit ve yeknasak bir rakam halinde o yıl için her yerde ve bütün Devlet teşkilâtı için kullanılacak ve bundan başka bir rakam hiçbir yere verilmiyecektir.

Gereken muamelenin yapılmasına ve bu memleket dâvası üzerinde en küçük ihmal ve kayıtsızlığı görülenler hakkında müsamaha gösterilmiyerek (1554) sayılı İstatistik Kanunu hükümlerine göre adli takibat yapılmasına müsaadelerinizi ve bu genelgenin millî eğitim müdürlüklerince alınarak incelediklerini ve gereğine tevessül eyledik-

lerini derhal bildirmelerine ve bu iş için İl teşkilâtına yapılacak tebligat kopyasından birisini de zamanında ayrıca idaremize göndermelerine emirlerinizi ehemmiyetle diler, saygılarımı sunarım.

Millı eğitim müdür ve memurluklarının bu konudaki işlerine bir yardım olmak üzere 1945 Genel çocuk sayımından depomuzda artan ve toplayacakları bilgileri hülâsaya yarayacak olan (7) numaralı tabloların boşlarından bir defaya mahsus olmak üzere ( ) tanesi bu yazının numarasını taşıyan paket halinde doğruca millî eğitim dairelerine sevkedilmiştir.

Bu genelge; (63) İl Makamına yazılmış ve bilgi için (5) Genel Müfettişlik ile Millî Eğitim Bakanlığına arzedilmiştir.

İstatistik Genel Müdürü n
S. Sabri Aykut

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 9/VIII/1947
Sayı: 84/12004

2010

ÖZET: Okuma çağındaki çocukların önümüzdeki öğrenim yılı başında yapılacak özel yazımları h.

Okuma çağındaki çocukların önümüzdeki öğrenim yılı başında yapılacak özel yazımları hakkında Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğünden alınan 1/8/1947 tarih ve 3034/328 sayılı yazının bir örneği yukarıya çıkarılmıştır.

İlgililere tebliğ olunur.

N. K

Millî Eğitim Bakanı
B. Kadırgan

İLK OKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜ 9/IX/1947
Sayı: 4000

2011

ÖZET: Sandığın 1. I. 1947 — 31. VII. 1947 gününe kadar geçen süre içindeki durumunu gösterir geçici nizanmame rir geçici mizanı ve gelir gider çizelgeleri h.

İlk Okul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Kurul Başkanlarına:

Sandığımızın 1 ocak 1947 gününden 31 temmuz 1947 gününe kadar geçen süre içindeki durumunu gösteren ve sandık merkez yönetim kurulunca onanan geçici mizan ve gelir gider çizelgeleri aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla.

İlk Okul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı
Osman Ülkümen *Celâl Oskay*

İlk Okul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının 31.VII.1947 tarihindeki Geçici Mizanı

	YEKÛN		BAKİYE	
	Borçlu	Alacaklı	Borçlu	Alacaklı
1 — Yüzde Birler	5.691.09	222.075.45	—	216.384.36
2 — Bankalar	320.773.86	171.881.28	148.892.58	—
3 — Gayrimenkuller	41.595.20	—	41.595.20	—
4 — Demirbaş eşya	14.030.48	—	14.030.48	—
5 — Yardım Avansları	152.018.78	114.102.59	37.916.19	—
6 — Yardımlar	100.620.40	—	100.620.40	—
7 — İkrazlar	13.120.00	2.296.00	10.824.00	—
8 — D. Tahvili ve hazine Bono	38.000.00	—	38.000.00	—
9 — İşletmeler	15.005.46	—	15.005.46	—
10 — Genel Gelirler		186.462.19	—	186.462.19
11 — Genel Masraflar	10.379.24	—	10.379.24	—
12 — Muhtelif	32.190.47	46.607.47	—	14.417.00
	743.424.98	743.424.98	417.263.55	417.263.55

Not:

Banka tarafından ay sonunda hesaba yanlış geçirilen 14.567.— lira Bankalar hesabında gösterilmiştir.

Sandık Müdürü *Osman Ülkümen* Sandık Muhasebecisi *Celâl Oskay*

İlk Okul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının 1.I.1947 tarihinden 31.VII.1947 tarihine kadar yedi aylık Gelir ve Gider cetveli

Gider				Gelir	
	Karşılıksız Yardımlar:			Yüzde Birler	216.384.36
54	Ölüm	17.000.—		Devlet Yardımı	50.000.—
277	Evlenme	26.460.—		Tah. ve İk. Faizleri	1.327.31
981	Doğum	67.280.—		İkrazlardan tahsilât	2.296.—
292	Tedavi	17.124.35	127.864.35	Alacaklardan tahsil	601.73
	Karşılıklı Yardımlar:			Banka devri (1946 yılından)	32.522.11
65	İkrazlar (*)	13.120.—			
1	İkraz avansı	220.74	13.340.74		
	Sabit Kıymetler:				
	Demirbaş eşya	479.—			
	Gayrimenkullar	1.587.14	2.066.14		
	Genel Masraflar:				
	Yön. Ku. Huz. Hak.	1.575.—			
	Mütah. ücretleri	6.850.70			
	Çeşitli giderler	1.953.54	10.379.24		
	Muhtelife:				
	İşletmeler	15.005.46			
	Avans	150.—	15.155.46		
	Toplam		168.805.93		
	Bankada mevcut		134.325.58		
	Genel Toplam		303.131.51		303.131.51

(*) Çocuklarını tahsil ettiren üyelere verilen borç para.

Sandık Müdürü *Osman Ülkümen* Sandık Muhasebecisi *Celâl Oskay*

8 eylûl 1947 tarihli ve 450 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan okul kitapları listesine ektir.

Kitabın adı	Yazanın adı	Satıldığı yer	Fiatı		Okulu	Sınıfı	Notlar
			Kuruş	S.			
Bilimler felsefesi Mantık *	Hasan - Âli Yücel	M. Eğ. B Yayınevleri	230		Lise	III	1947 baskısı
Türkiye coğrafyası **	Besim Darkot	M. Eğ. B. Yayınevleri	140		Lise	III	1947 baskısı
Ekonomik coğrafya **	İ. Hüsrev Tökin	M. Eğ. B. Yayınevleri	170		Ticaret lisesi	II	1947 baskısı
Ticaret tarihi **	H. Sadi Selen	M. Eğ. B Yayınevleri	200		Ticaret lisesi	I - II	1947 baskısı
Tarih dersleri	Zühuri Danışman - Himmet Akın	Kanaat Kitabevi	75		İlk okul	V	Yardımcı
Özel öğretim metotları **	A. Haydar Taner, H. Bekir Örs	M. Eğ. B Yayınevleri	150		Öğretmen okulu ve köy enstitüleri	V	1947 baskısı
İş pedagojisi	Dr. H. Fikret Kanat	Yazara müracaat: Gazi Eğitim Enstitüsü.	250		Öğretmen okulu ve köy enstitüleri		Yardımcı
Geometri alıştırma I	Kadri Tugan	M. Eğ. B. Yayınevleri	210		Lise	I	Yardımcı
Ev idaresi II	Süheylâ Arel	Yazara müracaat Posta kutusu 54 Ankara	125		Kız enstitüleri ortaokul ve köy enstitüleri		Yardımcı
Ev idaresi III	Süheylâ Arel	Yazara müracaat: Posta kutusu 54 Ankara	125		Kız enstitüleri ortaokul ve köy enstitüleri		Yardımcı
Ev idaresi IV	Süheylâ Arel	Yazara müracaat: Posta kutusu 54 Ankara	125		Kız enstitüleri ortaokul ve köy enstitüleri		Yardımcı
Ev idaresi V	Süheylâ Arel	Yazara müracaat: Posta kutusu 54 Ankara	125		Kız enstitüleri ortaokul ve köy enstitüleri		Yardımcı
Kadın Hijiyeni	Dr. Saim Sağlık	M. Eğ. B. Yayınevleri	100		Kız enstitüleri için		Yardımcı
Modern Biçki - Dikiş	Arife Baygün	İstanbul Bütün Kitabevi	200		Kız enstitüleri için		Yardımcı
Ses ve Solfej Egzeyleri ***	Vedia İyison	Yazara müracaat: Beşiktaş Kız Ortaokulu Müzik Öğretmeni	100		Orta okul	III	Yardımcı
Teknikte geometri III	Yahya Özel	Yazara müracaat Konya Ticaret lisesi Matematik Öğretmeni	200		Erkek Sanat Enstitüsü ile Yapı Enstitüleri		Yardımcı

* 450 Sayılı Tebliğler Dergisinde gösterilen Mantık kitabının yeni baskısı.

** 450 Sayılı Tebliğler Dergisinde bu kitaplar eski baskılı fiyatlariyle gösterilmiştir.

*** Aynı kitabın orta okulların I ve II nci sınıflarında okutulacağı 450 sayılı Tebliğler Dergisinde gösterilmiştir.

BU DERGIDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ